

30.03.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**30 Mart 2023
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

30 Mart 2023 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

ATAMA KARARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atama Hakkında Karar (Karar: 2023/164)

YÖNETMELİK

— Genel Aydınlatma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

— Genel Aydınlatma Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

— Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 47)

— Döviz Yükümlülüğü Olan Tüzel Kişilerin Döviz veya Türk Lirası Cinsinden Mevduat ve Katılma Hesaplarına Sağlanacak Destek Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/6)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 9/11/2022 Tarihli ve E: 2020/67, K: 2022/139 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 8/2/2023 Tarihli ve 2019/39608 Başvuru Numaralı Kararı

DANIŞTAY KARARI

— Danıştay İkinci Dairesine Ait Karar

Bankacılık sektörünün kârı 65 milyar lira oldu

Bankacılık sektörünün toplam aktif büyüklüğü şubat itibarıyla 2022 sonuna kıyasla 686 milyar 981 milyon lira artarak 15 trilyon 34,4 milyar liraya yükseldi. Sektörünün net kârı ise, Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 68 artışla 65.56 milyar lira oldu.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından, Şubat 2023 dönemine ilişkin "Türk Bankacılık Sektörünün Konsolide Olmayan Ana Göstergeleri" raporu yayımlandı.

Rapora göre, şubatta bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü 15 trilyon 34 milyar 371 milyon lira düzeyinde gerçekleşti. Sektörün aktif toplamı 2022 sonuna göre 686 milyar 981 milyon lira artış kaydederken, bunun oransal karşılığı yüzde 4,8 oldu.

Şubatta 2022 sonuna kıyasla, sektörün en büyük aktif kalemi olan krediler yüzde 6,3 artarak 8 trilyon 54 milyar 958 milyon liraya, menkul değerler toplamı yüzde 6,6 yükselerek 2 trilyon 528 milyar 165 milyon liraya çıktı. Bu dönemde, kredilerin takibe dönüşüm oranı da yüzde 1,93 seviyesinde gerçekleşti.

Bankaların kaynakları içinde en büyük fon kaynağı durumunda olan mevduat, şubatta 2022 sonuna göre yüzde 6,5 artarak 9 trilyon 437 milyar 901 milyon liraya yükseldi.

Aynı dönemde öz kaynak toplamı yüzde 5,8 artışla 1 trilyon 487 milyar 723 milyon liraya ulaştı. Sektörün şubat sonu itibarıyla dönem net karı 65 milyar 564 milyon lira, sermaye yeterliliği standart oranı yüzde 17,15 seviyesinde gerçekleşti.

30.03.2023

Bankacılık sektörünün kârı yüzde 68 arttı

Bankacılık sektörünün net kârı Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 68 artışla 65.56 milyar lira oldu.

Sektörün şubatta takibe dönüşen kredi rasyosu bir önceki ayki yüzde 2.01 düzeyinden yüzde 1.93'e gerilerken, sermaye yeterlilik rasyosu da yüzde 17.15 olarak gerçekleşti.

Kamu her 8 dolara 1 dolar kur farkı ödedi

Hazine'ye 92,5 milyar lira yük getirdiği açıklanan KKM'de, Merkez Bankası'nın üstlendiği maliyet ise 89,9 milyar lira olarak hesaplandı. Kamunun 2022'deki toplam yükü, 181,5 milyar liraya ulaştı.

Mehmet KAYA - Şebnem TURHAN

Merkez Bankası'nın genel kurulu önceki gün yapıldı. Genel kurultan bir gün sonra açıklanan bağımsız denetim raporu öncesinde Ekonomist Uğur Gürses yıllık rapor verilerine göre Merkez Bankası'nın KKM için 88.9 milyar lira harcadığını böylece kamunun 2022 boyunca her 8 dolarlık KKM mevduatı için 1 dolar kur farkı ödediğini hesapladı.

Merkez Bankası'nın son dönemlerin en tartışmalı genel kurulu geride kaldı. Önceki gün tamamlanan genel kurula rağmen dün öğleden sonra yayımlanan bağımsız denetim raporunun yanı sıra kur korumalı mevduat hesabı için ödenen rakamın net olarak bilançoda yazılmaması ile 328 milyar lira gerçekleşmemiş zararın değerlendirilmesinde gösterilmesi ekonomistler tarafından eleştirildi. Eski Merkez Bankası çalışanı ve Ekonomist Uğur Gürses, KKM faturasının Merkez Bankası bilançosunda diğer giderler kaleminde gösterildiğini belirtirken eski Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz da KKM konusunda net açıklama yapılmamasını çelişki olarak niteledi. Gürses, Hazine'den yapılan 92.5 milyar lira ile TCMB'nin diğer giderler kaleminde gösterilen 88.9 milyar liralık KKM harcamasıyla birlikte kamunun geçen yıl her 8 dolar için 1 dolar kur farkı ödediğine dikkat çekti.

Gürses, yıllık raporda da KKM kur farkının örtülü biçimde “diğer giderler” kaleminde yer aldığını vurguladı. Gürses, “KKM ödemeleri diğer giderler kaleminde 88.9 milyarlık bir faiz dışı gider diye gösterilmiş. Böylece; geçen yıl Hazine 92.5 milyar, TCMB de 89 milyar lira kur farkı ödeyerek toplamda 181.5 milyar TL ödemiş. 80 milyar dolar seviyesinde KKM mevduatı olduğu ve yaklaşık da 10 milyar dolar kur farkı ödendiği dikkate alındığında kabaca kamu her 8 dolara 1 dolar kur farkı ödedi” diye konuştu.

YUVAM hesabı hakkında da bilgi yok

Yıllık raporda KKM'nin yanı sıra çok övünülen YUVAM hesabı hakkında da bilgi bulunmadığını vurgulayan Gürses, genel kurulla ilgili ikinci sıkıntının ise yayımlanması geciken denetim raporu olduğunu kaydetti. Gürses, 2000'den bu yana bağımsız denetim raporunun yayımlandığını ve hiç bu kadar geç yayımlanmadığını söyleyerek daha önce Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun bir yayında söz verdiği bağış için de genel kurulda yasal hale gelebilmesi için karar çıkarıldığını kaydetti. Gürses, Merkez Bankası'nın 93.3 milyar lira kar elde ettiğini bunun 21.2 milyar lirasının vergi gideri olduğunu hatırlatarak 72 milyar liralık kar bulunduğunu ifade etti. Bu miktarın 32.6 milyar lirasının temettü olduğunu ve genel kurulda alınan kararla 30 milyar lirasının da ihtiyat akçesi adıyla bağış olarak aktarılacağını kaydetti.

Yıllık raporda KKM gideri diğer kaleminde bulundu (TL)

	2022	2021
Faiz dışı gider	-126.688.790.179	-68.302.677.227
Yabancı para ve altın alım satım zararı	-16.163.239.704	-46.805.974.203
Menkul kıymetler alım satım zararı ve değer azalışı	-8.380.965.274	-1.920.995.594
Takipteki alacak karşılık gideri	-9.196.194.268	-8.970.619.190
Ücretler ve maaşlar	-2.220.456.789	-1.289.768.330
Sosyal güvenlik gideri	-382.878.222	-148.202.477
Genel faaliyet gideri	-740.372.514	-197.486.305
Banknot kağıdı ve mürekkebi gideri	-508.255.436	-264.724.230
Amortismanlar	-114.777.719	-83.325.083
Diğer	-88.981.650.253	-8.621.581.815

328.5 milyar liralık değerleme hesabı

Gürses, 72 milyar liralık kar yazılmasına rağmen yıllık raporda 328.5 milyar liralık gerçekleşmemiş zarar olarak değerleme hesabı yer aldığını vurgulayarak “Değerleme hesabı bakiyesi değerlemeden kaynaklanan kur zararıdır. Çoğunlukla realize olduğu zaman kar zarar hesabına geçer. Realize olmuş bir kar zarar değil. Şöyle düşünün. Şirketsiniz bir binanız var bunun değeri 10 milyon liradan 25 milyona çıktı ve size 15

milyon liralık kar yazıp dağıtıyorsunuz. Yani satılmış bir ev yok ortada sadece piyasa değeri değişti. Merkez Bankası da bu değerlendirme farkını alıp dağıtıyor” diye konuştu.

İYİ Parti Milletvekili ve eski Merkez Bankası Başkanı Durmuş Yılmaz da, 2022 Faaliyet Raporu’nda da net bilgi olmadığına işaret ederek, sadece kar/zarar hesabındaki kalemin KKM’ye ilişkin olabileceği gözlemini aktardı. Yılmaz, “Genel kurulda esas alınan 2022 faaliyet raporuna göre, kar/zarar hesabının en altında ‘diğer’ diye, 89 milyar TL’lik ‘diğer’ kalemi var orada büyük bir ihtimalle KKM ile ilgili olarak üstlenilen yükümlülük. Dolayısıyla, KKM 2022’de Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 92.5 milyar dolardı, 181.5 milyar TL’lik bir maliyetinin olduğunu söyleyebiliriz ama bu yönetimin ayıbı devam ediyor” dedi.

Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hakan Kara da Twitter hesabından yaptığı paylaşımda şunları söyledi: "2022'de KKM'nin Hazine'ye maliyeti 92.5 milyar lira olmuştu. TCMB'ye maliyetini bilmiyorduk. Merkez Bankası Yıllık Raporu ipucu veriyor. TCMB'nin kar/zarar tablosundaki 'diğer' kalemi 89 milyar liraya işaret ediyor. Yani 2022'de KKM'nin kamuya toplam maliyeti kabaca 181.5 milyar lira olmuş."

Merkez Bankası hissedarlarından bazılarının temsilcisi olan ve bu nedenle genel kurula katılan Bağımsız Denetçi Şakir Süloğlu da, banka bağımsız denetiminin de sorunlu olduğunu söyledi. Süloğlu, genel kurulda da gündeme getirdiği şekilde, bağımsız denetçi seçiminin Türk Ticaret Kanunu gereği genel kurulca yapılması gerektiğini üstelik bu hakkın yine TTK gereği devredilemez haklar arasında bulunduğunu kaydetti. Süloğlu, bu seçimin yapılmamış olması nedeniyle genel kurula sunulması gereken başta faaliyet raporu olmak üzere belgelerin sunulmamış sayılacağını, kar dağıtımının yapılamayacağını belirterek, “Bu durumda yapılan işlemler yapılmamış kabul edilecektir” diye konuştu.

Yastık altı döviz ve altın TL mevduat oranı hesabı dışında

Merkez Bankası (TCMB), yastık altı fiziki döviz ve altının bankaların mevduatları içinde TL oranı hesaplarında dikkate alınmamasına karar verdi. Bankalar TCMB tarafından belirlenen TL mevduat oranını yakalayamamaları halinde ek maliyetlerle karşı karşıya kalıyorlar. Yapılan bu düzenleme ile bankalara gelen yeni fiziki döviz veya altın nedeniyle TL mevduat oranının düşmesinin kısmen önüne geçilecek. Bankacıların verdiği bilgiye göre TCMB tarafından bankalara gönderilen talimatta, "Ayrıca deprem felaketi sonrası bankalara yönelen yastık altındaki yabancı para cinsinden birikimlerin ekonomiye kazandırılmasının hızlandırılmasını sağlamak amacıyla bankaya dışardan gelen efektif ve fiziki altın girişi sonrası açılan yabancı para cinsinden mevduat/katılım fonlarının 28 Mart 2023 tarihinden itibaren Türk lirası payı hesaplamasında dikkate alınmamasına karar verilmiştir" denildi. TCMB tarafından kurulan düzene göre bankaların verdikleri kredi ve aldıkları mevduat tutarlarına göre Hazine tahvili, diğer bir deyişle menkul kıymet tutmaları gerekiyor. Menkul kıymet tesis oranı mevduat için yüzde 10 seviyesinde ancak bu oranda TL payının yüksek olduğu bankalar için düşürülürken, TL payının düşük olduğu bankalar

için yükseltiliyor. Talimata göre buna ek olarak krediler için belirlenecek menkul kıymet tesisine esas tutarın belirlenmesinde, tüzel kişilerin yanı sıra gerçek kişilerin dönüşüm hesapları da dikkate alınacak.

Yardım Hazine'ye aktarılmalı

Durmuş Yılmaz, Merkez Bankası'nın deprem yardımı kampanyası için ayırdığı 30 milyar TL'nin AFAD'a aktarılmasının da yanlış bir uygulama olacağını savundu. Bu yardımın hangi kuruluşa yapılacağına yönelik halen resmi bir açıklama yapılmadı. Yılmaz, yardımın AFAD'a yapılmasının mümkün olmadığını belirterek, "TCMB Kanunu gereği, AFAD gelip 'Bana kredi ver' dese verebilecek mi, hayır veremeyecek. Bu paranın doğru kullanımı, bu paranın TC Hazine'sine devredilip, Hazine'nin bu devredilen tutarı AFAD'a kullanabilir. Merkez Bankası'nın yapacağı iş bunu doğrudan doğruya Hazine'ye devretmektir." diye konuştu.

Muafiyet uygulaması genişletildi

Merkez Bankası deprem bölgesindeki KOBİ'lerin kredilerinin harcama mukabili uygulamasından muaf tutulması uygulamasına, deprem bölgesinde yerleşik olmasa da bölgeyle iş ilişkisi nedeniyle olumsuz etkilenen ve bölgeye yatırım yapanları da dahil etti. Buna göre, deprem bölgesinde yerleşik kişilerle ticari ilişkisi olup deprem nedeniyle zarar gördüklerini belgeleyen kişiler ile depremde etkilenenlerin barınma ihtiyaçlarının karşılanmasına veya deprem bölgesinde altyapı ve üstyapının yeniden imarına yönelik faaliyetlerde bulunacağını belgeleyen kişilere bu zarar ve faaliyetlerle orantılı olmak üzere kullanılacak kredilerin 6 Şubat'tan 31 Ağustos'a kadar harcama mukabili uygulamasından muaf tutulması kararlaştırıldı.

Şirketler 1 ay vadeli KKM yapabilecek

Döviz yükümlülüğü olan yurt içi yerleşik şirketlerin bankalardaki kur korumalı mevduat hesapları artık üç aydan kısa vadeli olabilecek. Yapılan açıklamaya göre, tüzel kişilerden hesabın vadesi boyunca döviz alımı yapmama taahhüdü alınacak. Taahhüdünün yerine getirilmemesi halinde ise, kredi kullanım talepleri bir yıl süreyle kabul edilmeyecek.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından bugün resmi gazetede yayımlanan döviz yükümlülüğü olan tüzel kişilerin döviz veya TL cinsinden **mevduat** ve **katılma hesaplarına** sağlanacak destek hakkında tebliğe göre, söz konusu şirketlerin **KKM hesaplarının** vadesi 1 aya kadar inebilecek. Daha önce tüzel kişilerin üç aydan kısa vadeli KKM yapmasına izin verilmiyordu.

Resmi gazetede yayımlanan tebliğe göre **döviz yükümlülüğü** olan yurt içi yerleşik şirketlerin bankalardaki dolar, euro ve sterlin cinsinden **döviz hesabı** ve **katılım fonu hesapları**, talep edilmesi halinde TL'ye dönüştürülecek.

En az 1 ay vadeli olarak TL'ye dönüştürülecek bu hesaplara **bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı** nispetinde faiz uygulanacak. Merkez Bankası, uygulayacak **azami faiz oranını** belirlemeye yetkili olacak.

Merkez Bankası'nın döviz yükümlülüğü olan tüzel kişilerin döviz veya TL cinsinden mevduat ve katılma hesaplarına sağlanacak destek hakkında tebliği Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlandı.

Vade sonuna kadar döviz almama taahhüdü alınacak

Bu kapsamda mevduat veya katılma hesabı açan yurt içi yerleşik **tüzel kişilerden** hesabın vadesi boyunca döviz alımı yapmama taahhüdü alınacak. Taahhüdünün yerine getirilmemesi halinde bu tüzel kişilerin Merkez Bankası kaynaklı **kredi kullanım talepleri**, bir yıl süreyle kabul edilmeyecek.

Bankanın işlem sonucunda elde ettiği döviz, **vade başı kuru** üzerinden Merkez Bankası tarafından satın alınacak ve karşılığı TL ilgili bankaya aktarılacak.

Tebliğe göre, **döviz yükümlülüğü** olan şirketlerin bankalarda mevcut olan **TL cinsinden** mevduat veya katılım fonu hesabı bakiyeleri için de vade başı kuru üzerinden hesap sahibinin talebine dayanılarak 1 aydan az olmamak üzere Merkez Bankasınca belirlenecek vadelerde hesap açılabilir.

Vade sonunda **TL mevduat hesabı** sahibine anapara ile faiz, katılma hesabı sahibine ise vade sonundaki katılma hesabı bakiyesi ödenecek.

Vade sonu kurunun vade başı kurundan yüksek olması ve kur farkı üzerinden hesaplanan tutarın banka tarafından ödenecek **faiz** veya **kâr payı**ndan yüksek olması durumunda, kur farkı üzerinden hesaplanan tutardan faiz veya kâr payı düşülerek hesaplanan tutar Merkez Bankasınca mevduat veya katılma hesabı sahibine ödenmek üzere ilgili bankaya aktarılacak.

TL mevduat veya **katılma hesabı**ndan vadeden önce çekim yapılması halinde kur farkına ilişkin ödeme yapılmayacak. Uygulama kapsamında **TL mevduat** veya katılma hesaplarına vade sonunda yenilenme imkânı tanınabilecek.

Kavcıoğlu: Cari dengeye 5 milyar dolar katkı verecek

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, 150 milyar TL'lik Yatırım Taahhütlü Avans kredilerinin cari dengeye yatırımlar tamamlandıktan sonra yılda 5 milyar dolardan fazla katkı vereceğini söyledi.

Ankara Sanayi Odası (ASO) mart ayı Meclis Toplantısı, Cumhuriyetin kuruluşunun 100. yılı ve ASO'nun 60. yılı etkinlikleri kapsamında Ulus'taki eski Meclis Binası'nda, TCMB Başkanı Kavcıoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirildi.

Kavcıoğlu, açılıшта yaptığı konuşmada, Kahramanmaraş ve Hatay depremlerinin acılarının henüz çok taze olduğunu ancak bir yandan da bu büyük felaketi yaşayan bölgenin yaralarının bir an önce sarılması ve yeniden ayağa kaldırılması gerektiğini belirtti. Kavcıoğlu, bu amaca yönelik çalışmalara TCMB olarak katkı sunduklarını, bundan sonra da her türlü desteği sağlamaya devam edeceklerini vurguladı.

Deprem gibi doğal afetlerin ekonomi ve dolayısıyla para politikası üzerinde kısa ve orta vadeli etkileri olduğuna dikkati çeken Kavcıoğlu, "Şubat ayında aldığımız faiz kararımızla ve öncesindeki destekleyici önlemlerimizle bu etkileri en aza indirmeye çalıştık." ifadelerini kullandı.

Kavcıoğlu, depremin kısa, orta ve uzun vadedeki tüm etkilerini ve alınması gereken tedbirleri detaylı bir şekilde değerlendirdiklerinin altını çizerek, "Gerek temel altyapının çoğunun korunmuş olması gerekse ülkemizin depremin açtığı yaraları sarma konusunda gösterdiği refleks önemlidir. Yerinde, dengeli ve hedefli politikaların da desteğiyle yaşanan felaketin ülkemizin ekonomik performansı üzerinde

oluşturduğu etkinin telafi edileceğini öngörüyoruz. Öncü göstergeler bölge ve Türkiye ekonomisinin büyük bir dayanıklılık gösterdiğine işaret etmektedir." diye konuştu.

Türkiye Ekonomi Modeli'nin odağında bulunan yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve cari fazlayı sürdürülebilir olarak artırmanın kalıcı fiyat istikrarının bir ön koşulu olduğunu ifade eden Kavcıoğlu, asrın felaketi sonrasında da uygun finansman koşullarının devamını şubat ayında aldıkları 50 baz puanlık faiz indirimi kararı ile desteklediklerini, böylelikle politika faizini yüzde 8,5 seviyesine getirdiklerini belirtti.

Son bir yılda daha da etkin şekilde uyguladıkları Liralaşma Stratejisinin iki önemli odak noktası bulunduğu işaret eden Kavcıoğlu, bunlardan birisinin cari fazla kapasitesinin, diğerinin de Türk lirasının finansal sistemdeki ağırlığının artırılması olduğunu kaydetti.

Kavcıoğlu, birbirini tamamlayan araçlarla ve sürdürülebilirlik anlayışıyla oluşturulmuş yeni ve güçlü para politikası çerçevesinin Türkiye ekonomisinin potansiyelini kullanma kabiliyetini ve dayanıklılığını artırdığına dikkati çekerek, "Son iki yılda ülkemizde ve küresel çapta yaşanan gelişmeleri düşündüğümüzde, politikalarımızın söz konusu gelişmelerin olumsuz etkilerini gidermedeki etkinliği daha net anlaşılabilir. Jeopolitik ve küresel finansal koşulların zorlayıcı etkilerine rağmen 2022 yılında Türkiye ekonomisi, tüm beklentilerin üzerinde bir performans sergileyerek, Gayrisafi Yurtiçi Hasılasını yüzde 5,6, makine-teçhizat yatırımlarını yüzde 11,7, ihracatını yüzde 12,9, istihdamını ise yüzde 6,8 artırarak bu dayanıklılığı kanıtlamıştır." ifadelerini kullandı.

"Enflasyonda kalıcı düşüş sağlanacak"

TCMB Başkanı Kavcıoğlu, uyguladıkları politikaların da desteğiyle enflasyonda düşüş sürecinin başladığını belirterek, yıllık enflasyonun 2022 yılı ekim ayındaki zirvesinden 30,3 puan düşerek, 2023 yılı şubat ayı itibarıyla yüzde 55,2 seviyesine geldiğini hatırlattı.

Uyguladıkları politika çerçevesinin enflasyonu düşürme gücüne sahip olduğuna işaret eden Kavcıoğlu, şöyle konuştu:

"Dış şokların etkilerine rağmen, enflasyonda kademeli bir gerileme sürecini adım adım yaşıyoruz. Enflasyondaki düşüş süreci, ekonomimizi tehdit eden birçok büyük şokun ardı ardına yaşandığı ve bunlara rağmen ekonomimizin kazanımlarını korumayı başarabildiğimiz bir ortamda yaşanmaktadır. İlerleyen dönemde, Liralaşma Stratejisi kapsamında uygulanan politika bileşimi parasal istikrarı tesis ederek parasal aktarımı güçlendirecek, finansman maliyeti kanalıyla potansiyel arzı desteklemeye devam edecek ve arz-talep dengesine olumlu katkı verecektir. Bu doğrultuda fiyatlama davranışlarında ve enflasyon beklentilerinde iyileşme ile enflasyonda kalıcı olarak düşüş sağlanacaktır."

Kavcıoğlu, Türkiye'nin büyümesinde önemli rol üstlenen makine-teçhizat yatırımları ve net ihracat rakamlarına da dikkati çekerek, 2023 yılında küresel talebin toparlanmasıyla birlikte büyümenin yapısındaki gelişim sürecinin güçleneceğini öngördüklerini söyledi.

Ekonomide yaşanan dönüşümün üretim odaklı olduğunu ifade eden Kavcıoğlu, Türkiye'nin sanayi üretimi açısından gelişmekte olan ülkeler ortalamasının iki katından fazla artış kaydettiğini bildirdi.

Kavcıoğlu, son iki yıldaki istihdam artışının oldukça güçlü gerçekleştiğini belirterek, "Türkiye'nin istihdam artışı bu dönemde dünyada da en iyi örneklerden birini oluşturmuştur." dedi.

Türkiye ekonomisinin cari denge kapasitesinde kaydettiği gelişim sayesinde 2022 yılında yaşanan şoklardan birçok ekonomiye kıyasla daha az etkilendiğini aktaran Kavcıoğlu, "Ekonomik performans, korunması gereken bir yatırım ve üretim ivmesine yaklaştığımızı göstermektedir. Son iki yılda yatırım, istihdam, üretim ve ihracat bir bütün olarak düşünüldüğünde ülkemizle benzer bir performans gösteren fazla örnek olmadığı görülmektedir." ifadelerini kullandı.

"Başkanım şikayet etti ama rakamlar öyle demiyor"

Kavcıoğlu, kalıcı cari fazla kapasitesinin artışı için ihracat kapasitesini geliştirmek gerektiğinin altını çizerek, şunları kaydetti:

"Bu hedeflere ulaşmak için finansmanın yatırımları destekleyici nitelikte olması ve kredi kompozisyonun ekonomideki arz-talep dengesizliklerini giderecek yönde gelişmesi gerekmektedir. 2022 yılında TL ticari kredi kullanımı güçlü bir gelişim göstermiş ve 2021 yılı kullanım tutarının yaklaşık 5,5 katı düzeyinde gerçekleşmiştir. Başkanım şikayet etti ama rakamlar öyle demiyor. İlk çeyrekte de daha yüksek seviyede devam ediyor. Bir taraftan kredilerin hacmi artarken, diğer taraftan kredi kompozisyonunda ihracat ve yatırım kredilerinin ağırlığı artmaktadır. Limitlerini artırarak etkin şekilde 67 ilde, 800 firmaya toplamda 150 milyar lira kullandırdığımız Yatırım Taahhütlü Avans Kredilerinin (YTAK) cari dengeye yatırımlar tamamlandıktan sonra her yıl yaklaşık 5 milyar doların üzerinde katkı vermesi beklenmektedir. Bu da cari fazla politikamız açısından önemli. Ayrıca, 2022 yılında ticari kredilerde, önceki yılların aksine, finansmana erişimi daha kısıtlı olan KOBİ'lerin ağırlığı artmış ve KOBİ'lere 2021 yılı tutarının 7 katına yakın miktarda kredi kullanımı sağlanmıştır. Buna ek olarak, 2023 yılı ocak-mart dönemi itibarıyla TL ticari kredi kullanımı yükseliş eğilimini sürdürerek 2022 yılının aynı dönemine kıyasla yaklaşık 1,5 kat artarken, KOBİ kredileri aynı dönemde 2 kattan fazla artış göstermiştir."

Liralaşma Stratejisi ile finansal verimliliği artırdıklarını anlatan Kavcıoğlu, 2021 yılında yüzde 20'lerin üzerindeki uzun vadeli gösterge tahvil faizlerinin 2022 yılında yüzde

10'un altına gerilediğini, ticari kredi faizlerinde de benzer gerilemeler gerçekleştiğini bildirdi.

"Bankacılık sektörü dünya standartlarında güçlü görünüm arz ediyor"

Kavcıoğlu, hem reel hem de finansal gelişmelerin verdiği destekle bankacılık sektörünün dünya standartlarında güçlü bir görünüm arz ettiğine dikkati çekerek, "Karlılık, likidite, sermaye yeterliliği, tahsili gecikmiş alacakların toplam kredilere oranı gibi temel bankacılık göstergeleri bazında birçok ülkeye kıyasla üstün durumda olan bankacılık sektörümüz güçlü görünümünü korumaktadır. Uyguladığımız para politikası çerçevesinin önemli bir özelliği de bankacılık sisteminin sağlamlığını riske atmadan makroekonomik istikrarı sağlayabilmesidir." ifadelerini kullandı.

Son yıllarda yoğunluğu ve büyüklüğü artan şoklara karşı ekonominin gösterdiği direnç ve dinamizmin pandemi sonrası dönemde üretimi ilgilendiren her açıdan ülkenin diğer ekonomilere kıyasla öne çıktığı bir gelişim sürecine işaret ettiğini belirten Kavcıoğlu, şöyle konuştu:

"Yaşadığımız deprem felaketi ile birlikte ülkemizin son dönemde gerçekleştirdiği yapısal ekonomik kazanımları korumanın önemi ve değeri bir kez daha anlaşılmıştır. Üretim ve yatırım kapasitesi yüksek ekonomimiz, asrın felaketi sonrasında dahi mevcut politika çerçevesiyle güçlenerek yoluna devam etme imkanına sahiptir. Önümüzdeki dönemde sürdürülebilir ve kalıcı fiyat istikrarı perspektifiyle oluşturulan Liralaşma Stratejisi kararlılıkla uygulanmaya devam edilecektir. Gerileyen politika faizlerinin sunduğu uygun finansman maliyeti imkanlarından ekonominin üretken alanlarının faydalanmasını teşvik edecek bir anlayışla hedefli kredi politikalarımızı ihracat ve yatırım kapasitesini destekleyecek şekilde geliştirmeyi sürdüreceğiz."

Merkez Bankası'ndan bankalara yeni talimat

Bankalar, 28 Mart'tan itibaren TL mevduat oranı hesaplamasında yastık altından gelen döviz ve altını dikkate almayacak.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), yastık altı fiziki döviz ve altının bankaların mevduatları içinde TL oranı hesaplarında dikkate alınmamasına karar verdi.

Bankalar TCMB tarafından belirlenen TL mevduat oranını yakalayamamaları halinde ek maliyetlerle karşı karşıya kalıyorlar. Yapılan bu düzenleme ile bankalara gelen yeni fiziki döviz veya altın nedeniyle TL mevduat oranının düşmesinin kısmen önüne geçilecek.

Bankacıların verdiği bilgiye göre TCMB tarafından bankalara gönderilen talimatta, "Ayrıca deprem felaketi sonrası bankalara yönelen yastık altındaki yabancı para cinsinden birikimlerin ekonomiye kazandırılmasının hızlandırılmasını sağlamak amacıyla bankaya dışardan gelen efektif ve fiziki altın girişi sonrası açılan yabancı para cinsinden mevduat/katılım fonlarının 28 Mart 2023 tarihinden itibaren Türk lirası payı hesaplamasında dikkate alınmamasına karar verilmiştir" denildi.

TCMB tarafından kurulan düzene göre bankaların verdikleri kredi ve aldıkları mevduat tutarlarına göre Hazine tahvili, diğer bir deyişle menkul kıymet tutmaları gerekiyor.

30.03.2023

Menkul kıymet tesis oranı mevduat için yüzde 10 seviyesinde ancak bu oranda TL payının yüksek olduğu bankalar için düşürülürken, TL payının düşük olduğu bankalar için yükseltiliyor.

Talimata göre buna ek olarak krediler için belirlenecek menkul kıymet tesisine esas tutarın belirlenmesinde, tüzel kişilerin yanı sıra gerçek kişilerin dönüşüm hesapları da dikkate alınacak.

Erdoğan: Bankacılık sektörümüz dünyaya örnek olacak konumda

Cumhurbaşkanı Erdoğan katıldığı televizyon programında gündeme dair önemli açıklamalarda bulundu. Erdoğan bankacılık sektörüyle ilgili: "Bankacılık sektörümüz, uluslararası kriterlere uyumu ve yüksek standartları ile dünyaya örnek olacak konumdadır." açıklamasında bulundu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, canlı yayında açıklamalarda bulundu. Erdoğan Türkiye’de bankacılık sektörünün, uluslararası kriterlere uyumu ve yüksek standartları ile dünyaya örnek olacak konumda olduğunu söyledi.

Kentsel dönüşümle ilgili yasal düzenlemeler

Erdoğan kentsel dönüşümle ilgili olarak yeni dönemde yasal düzenlemeleri yaparak adım atabileceklerini belirterek şunları söyledi, “İmarla ilgili zaten yasal düzenlemelerimiz var. Bu olaylardan sonra en son İstanbul’da 120-130 bu alanlarda söz sahibi olan mühendislerle, mimarlarla, jeoloji mühendislerle, hocalarımızla genişçe bir toplantı yaptık.

Hocalarımızla teferruatla şekilde ele alıp bir adım atabiliriz

İkincisini Gaziantep’de Çevre Şehircilik Bakanım yaptı. Yeni bir düzenlemeyi yapmak mukadderdir diye düşünüyorum. Allah bize lütfederse, yeni dönemde hocalarımızla teferruatla şekilde ele alıp bir adım atabiliriz. Artık 'bu evde filanca oturuyor, ne olacak bunun hali' diye düşünmeden 'Buna ne yapılır' kararını vermemiz lazım."

Akkuyu açıklaması

Akkuyu'da ayın 27'sinde ilk adımı atacaklarını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan ***“Dünya enerjide ne sıkıntılar yaşadı. Önce Almanya nükleer santralleri kapama kararı verdi. Temiz enerji dediler. Şansölyeye 'yanlış karar aldınız' dedim.***

27'sinde bir ihtimal belki sayın Putin de gelecek

Almanya kısa bir süre sonra yeniden nükleer enerjiye döndüler. Bununla beraber de onlar için kömür önemliydi, kömürü kullanmaya başladılar. Biz onların düştüğü duruma düşmeyeceğiz. Akkuyu'yu başarılı şekilde sürdürüyoruz. 27'sinde bir ihtimal belki sayın Putin de gelecek. Veya birlikte online sistemle bağlanacağız, Akkuyu'nun inşallah ilk adımını atacağız” değerlendirmesini yaptı.

Muharrem İnce: Döne döne vuruşmaya devam edeceğiz

CHP lideri Kılıçdaroğlu, Memleket Partisi Genel Başkanı Muharrem İnce ile görüştü. Muharrem İnce görüşmeden sonra 'Döne döne vuruşmaya devam edeceğiz' dedi. Muharrem İnce adaylıktan çekilme yönünde bir açıklama yapmadı.

14 Mayıs'ta yapılacak seçimler yaklaşırken partiler ve adaylar arası temaslar da devam ediyor.

Millet İttifakı Cumhurbaşkanı adayı ve CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile Cumhurbaşkanı adayı ve Memleket Partisi Genel Başkanı Muharrem İnce görüştü.

Merakla beklenen görüşme Memleket Partisi Genel Merkezi'nde gerçekleşti. İki aday görüşmeden sonra bir açıklama yaptı.

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, görüşmeden sonra "Biliyorsunuz ki Halil İbrahim sofrasını genişletmek istiyoruz, beraber olmaya çalışıyoruz, birlikte olmaya çalışıyoruz. Bizi kabul ettiği için sayın genel başkana teşekkür ederim." dedi.

Siyasette ittifakların menfaat ittifakı olmaması gerektiğini ifade eden Muharrem İnce ise bazı ilkelerden asla taviz vermeyeceğini belirterek, "Bu Erdoğan gitmelidir, kibirlidir, beş dakika dahi bu memleketi yönetmemelidir" diye konuştu.

Tasarruf sahibinin kafası fena halde karışık!

Alaattin AKTAŞ

30 Mart 2023 Perşembe

Bu ülkede finansal araçlar yoluyla tasarruf yapan genellikle cezalandırılır. Hele hele 2021’de başlatılan faiz indiriminden sonra bu ceza katlanarak arttı. Vatandaş zar zor tasarruf ediyor, etmeye çalışıyor; sonra da bu tasarrufunun enflasyona karşı “daha az” erimesini sağlayabilmek için adeta bin takla atıyor. “Daha az” diyorum, çünkü herkes biliyor ki erime kesin olacak, herkes bunu en aza indirmeye uğraşıyor.

Sorun o kadar büyük ki, zaman zaman çare olarak uygulamaya konulan düzenlemeler bu sorunu ancak hafifletebiliyor; ortadan kaldıramıyor.

Aslında bu iktidar dövizin artmasından korktuğu kadar hiçbir şeyden korkmuyor. Ama dövizin artmasını önleyecek şekilde ekonominin gereği olan adımları atmak yerine tam tersini yapmaktan da geri durmuyor.

Bu yapılırken dile getirilen gerekçe ile zihinlerdeki gerekçenin, gerçek amacın da hiç mi hiç ilgisi yok.

Bu süreç 2021’in eylülünde başladı...

Faiz indirimi, bunun sonucunda kaçınılmaz olarak kur artışı ve bu artışa çare olmak üzere kur korumalı mevduatın icadı!

TL cinsi tasarrufların getirisini bile dövize endeksleyip sonra bir de buna “liralaşma” adını taktılar...

Yani yanlış, komedi bir tanımla taçlandırıdılar!

Şimdi ortalık iyice toz duman!

Geldik 2023’e ve bir buçuk ay sonra da seçime gidiyoruz.

Tasarruf sahibinin kafası daha da karışık.

Nasıl karışmasın ki!

Şubat ayında hiçbir finansal tasarruf aracı enflasyonun üstünde getiri sağlayamadı. Martta ne olduğunu da yakında göreceğiz. Neye yatırım yaparsanız yapın enflasyon ezip geçiyor ve paranız reel olarak küçülüyor.

Şimdi herkesin kafasında şu soru var:

“Seçimi hangi ittifak kazanır ve kazanana göre hangi tasarruf aracının getirisi pozitif olur?”

Şu dönemde seçim sonrasına odaklanılmasından dolayı tasarruflarda vade olabildiğince kısa tutulmaya, elden geldiğince hemen nakde dönülebilecek araçlara yatırım yapılmaya çalışılıyor.

Döviz-faiz-borsa...

Şu aşamada en çok merak edilen üç gösterge; döviz, faiz ve borsa.

Birbiriyle de ilintili ve birbirini etkileyen üç göstergeden söz ediyoruz.

Gelin bu göstergelerde ne durumdayız ve gelecekte ne olabilir, irdelemeye çalışalım...

Herkesin gözü dövizde

Ekonominin iyiye mi, yoksa kötüye mi gittiğinin temel ölçütlerinden biri olarak hep döviz kuru izlenir ya da izlenirdi. Son dönemde bu bir ölçüde de olsa kırıldı. Kırıldı çünkü döviz aylardır sabit olduğu halde bunun ekonomik karşılığı pek görülemedi.

“Kur artmazsa fiyatlar da artmaz” şeklinde özetlenebilecek durum oluşmadı, fiyatlar hızı yavaşlasa da artmaya devam etti.

Ama gözler yine de döviz kurunda...

Döviz tasarrufu olanın da, döviz tasarruf etmek isteyen de, dövizden dolayı ekonominin nasıl bir yön çizeceğini merak eden de...

Hemen herkes döviz kurunu izliyor ve seçim sonrasında ne olacağını merak ediyor.

Seçime kadarki bir buçuk ayın da böyle geçeceğini dikkate alırsak Türkiye dokuz ay boyunca adeta sabit kur rejimi uygulamış olacak.

Bu sabit kalmanın ekonominin gereği olmadığını herkes biliyor. Taşıma suyla değirmen döndürüldü ama taşıyıp değirmene dökülecek su kalmıyor artık.

Bu yüzden herkes seçim sonrasında döviz kuruna odaklanmış durumda; ne olursa kur nereye gider, bu soruya yanıt aranıyor.

İki olasılık

Bu soruya kesin bir yanıt tabii ki verilemez ama kurun yönünü belirleyecek iki temel olasılık var:

Seçimi Cumhur ittifakı kazanırsa kuru tutmaya dönük mevcut uygulamaları devam ettirmek çok zor olabilir ve kur artabilir. Zaten seçimin 18 Haziran'dan 14 Mayıs'a alınmasının bir nedeni de bu uygulamaların artık sürdürülemez hale gelmesi değil mi... Ancak bir anda keskin bir dönüş yapılamaz. Mevcut uygulama olabildiğince sürdürülmek istenecektir.

Seçimi Millet ittifakı kazanırsa beklentilerin birden değişmesi ve iyileşmesi olasılığı güçlü görüldüğü için kur üstündeki baskı kendiliğinden hafifleyebilir ve bu sayede artış görülmeyebilir. Ancak bir parantez açmakta yarar var. Seçimi muhalefet kazandığı takdirde mazbatalar alınıp görev devir teslimi gerçekleşene kadar geçecek süreye tuhaf adımlar atılır mı? Örneğin bu sürede, döviz tutmak için şimdiye kadar yapılanlardan hiçbir önlem alınmadan birden vazgeçilerek kurun zıplamasına yol açılır ve "Bakın daha göreve başlamadan kuru ne yaptılar" izlenimi uyandırılmak istenir mi? Belki zihinlerden böyle düşünceler geçer ama kimse buna cesaret edemez.

Bunlar temel olasılıklar tabii ki. Seçime kadar geçecek sürede olabilecekler, Cumhurbaşkanı seçiminin ilk turda bitip bitmemesi, Meclis çoğunluğu ile Cumhurbaşkanlığının aynı ya da farklı ittifaklarda olması gibi etkenlerle bir dizi olasılık daha ortaya çıkabilir.

Dolayısıyla dövizin seçimden sonraki yönünü kestirmek hiç kolay değil. Ama şu bir gerçek; seçime kadarki süreyi de katarsak TL dokuz ay boyunca çok az değer yitirmiş olacak. Ama bu dönemde hatırı sayılır bir enflasyon var. Dolayısıyla normal olan bu dengenin kurulması, yani TL'nin bir miktar değer yitirmesidir. Bu denge fiyat artışı hızla aşağı çekilerek de kurulabilir tabii ki.

Şimdi "Tamam iyi de, dolar ne zaman kaç lira olur" diye sonucu soran varsa onlara söyleyeceğim şu:

"Dolar şu tarihte şu olur diye tahminde bulunmak beni aşar! Hiçbir zaman döviz tahmininde bulunmadım, bulanamam, bunu bilemem, bildiğini söyleyenlere ise saygı duyarım. Ancak bu tahminlere çok itibar edenlere de, o tahminleri yapanların geçmişte ne söylediklerine ve o söylenenlerin tutup tutmadığına bakmalarını öneririm."

Faiz yüzde 30'u buldu

Merkez Bankası'nın yalnızca adı kalmış politika faizi düşük tutularak faizler aşağı çekiliyor, güya! Oysa bu faize yaklaşan hiçbir faiz yok artık.

Mevduat faizi en azından yüklü tutarlar için yüzde 30'u buldu. Ortalama faiz de zaten yüzde 25'ler dolayında.

Döviz tevdiat hesabından kur korumalıya geçenlere de yine miktarla bağlantılı olmak üzere yüzde 30'a kadar faiz veriliyor. Bu sayede KKM'de çok hızlı bir artış yaşanıyor.

Tasarruf sahibi DTH'den KKM'ye geçerek hem bu düzeyde bir faizi garantiye alıyor, hem de seçim sonrasında kur tırmanışa geçerse o artıştan yararlanma olanağı elde ediyor.

Mevduat faizinde seçime doğru bir miktar daha artış olabilir ama çok hızlı bir artış şu koşullarda pek beklenemez.

Bankacılık sisteminin mevduatta en fazla ağırlığa sahip vadelere uyguladığı faiz, kredi faizinin üstünde. Paçal maliyet ancak vadesiz ve diğer kaynaklarla aşağı çekilebiliyor. Durum böyleyken paçal maliyeti daha da yukarılara itecek şekilde bir faiz artışı pek söz konusu olmayacaktır.

Dolayısıyla tasarruf sahibi de seçime kadar yüzde 30'un biraz altında, biraz üstünde bir faiz almak durumundadır.

Sonuçta bir tercih yapılacak ve ya mevduatta durulacak ya fiziki döviz ya da altında veya dövizden dönüşümlü KKM tercih edilecektir.

Borsa hem cezbediyor, hem korkutuyor

Hisse senedi piyasası diğer finansal araçlarla kıyaslandığında görülmedik karların elde edilebildiği, ancak anaparanın bir kısmını yitirmenin de söz konusu olduğu bir piyasa.

Ama altını hemen çizmek gerek; anaparanın bir kısmını yitirerek borsadan zararla çıkılıyorsa ya hisse senedi alınırken iyi araştırma yapılmadan gözü kapalı hareket edilmiştir ya da aslında vadesi olan, yani bir tarihte kullanılması gereken parayla borsaya girilmiştir. Yoksa hisse senedi, istisnai durumlar hariç sabreden herkese para kazandırır.

Peki seçimden sonra borsa ne olur? Bir merak konusu da bu.

BİST'teki yabancı oranı tarihi düşük seviyelerde. Borsanın yönünü merak edenler kendilere şu basit soruyu sorup ona göre hareket edebilir:

“Yabancıların Türkiye'ye yeniden dönmesi hangi ittifak seçimi kazanırsa söz konusu olur?”

Borsanın artması yalnızca yabancı girişine bağlı değil tabii ki. Diğer finansal araçların getirileriyle de bir bağlantı var. Örneğin döviz çok artarsa, bu borsa için, en azından borsanın geneli için olumsuz olabilir ama döviz geliri yüksek olan şirketlerin lehine bir durum da yaratabilir.

İş dünyasının seçim sonrası sorusu...

Osman AROLAT

30 Mart 2023 Perşembe

İş dünyası, Cumhur İttifakı ya da Millet İttifakı'nın iktidar olmaları halinde ekonomi kurmaylarının kimler olacağını merak ediyor.

İş dünyası öncüleri, 14 Mayıs sonrasıyla ilgili sorular yöneltiyor ve en çok merak ettikleri konu, her iki İttifakın ekonomi kurmaylarının kimler olacağı...

İş insanları, Cumhur İttifakı'nda karar verici olarak Recep Tayyip Erdoğan'ın tek isim olduğuna inanıyorlar. Erdoğan'ın, kadro değiştirmeyi isterse Naci Ağbal, Lütfü Elvan ikilisine geri dönüp görev verebileceğini söyleyenlere rastladım. AK Parti kulislerini iyi bilen bir iş insanı, "Çok yoğun eleştiri alan ekonomik modelin yaratıcıları olarak gördüğü isimleri hükümetten uzaklaştırabilir. Merkez Bankası başkanını da değiştirerek ekonomi kurmaylarını yeni yüzlerden oluşturabilir" diyor.

Millet İttifakı açısından konu daha açık... 30 Ocak'ta yayınladıkları "Ortak Politikalar Metni"nde kamu yönetimi bölümünde Türkiye Varlık Fonu'nun kapatılacağı, bakan yardımcılıklarına son verilip müsteşarlık sistemine dönüleceği, paralel hükümet işlevinde olan Cumhurbaşkanlığı ofislerinin kapatılacağı ve DPT'yi ikame edecek bir stratejik planlama örgütünün kurulması öngörülüyor. Merkez Bankası'nın asli işlevi olan fiyat istikrarını koruma görevine geri dönmesi hedefleniyor. Ortalama yüzde 5 ve üstü büyümeyle 5 yılda 5 milyon istihdam gerçekleştirilmesi amaçlanıyor.

Reuters Ajansı'nın haberine göre DEVA lideri Ali Babacan ekonomiden sorumlu bakan olacak. Merkez Başkanlığı gibi koltuklarda görevlendirmelere liderlerin oylamasıyla atama yapılacak. Ekonomi yönetiminde İYİ Parti'den Bilge Yılmaz, Gelecek Partisi'nden Kerim Rota, DEVA'dan Halil İbrahim Çanakçı, DP'den Bülent Şahinalp, Saadet Partisi'nden Prof Dr. Sabri Tekir, CHP'den parti sözcüsü Faik Öztrak, Genel Sekreter Dr. Selin Sayek Böke ve İlhan Kesici gibi isimlerin yer alacağı hemen her etkili ağızdan tekrarlanıyor.

İş dünyasının bu yorumları, Cumhur İttifakı'nın ekonomi bakışı ve kadrosunun "sürprizlere" gebe olduğunu, buna karşılık Millet İttifakı'nın hazır bir program ve ekiple göreve talip olduğunu ortaya çıkarıyor.

Bu tablonun seçim dönemine dek değişmeyeceğini söylemek mümkün...

Günün sözü:

Kokain trafiğinde Türkiye'nin çok sık anılması, OECD 'nin 'gri listesi'nin, 'kara liste'ye dönüşmesinin kaçınılmaz olduğunu gösteriyor.

Bankaların net kâr artışı hız kesti

Naki BAKIR

30 Mart 2023 Perşembe

Bankacılık sektörünün kâr artışı şubat ayında hız kesti. Ocak ayında kârını geçen yılın aynı ayına göre yüzde 108 artıran sektörün şubat ayı net kârındaki artış yüzde 38'de kaldı. Bu yıl şubat ayında vergi sonrası 26,2 milyar liralık net dönem kârı elde eden sektörün ocak-şubat dönemi net kârı, geçen yılın eş dönemine göre yüzde 68,1 artışla 65,6 milyar lira düzeyinde gerçekleşti.

BANKACILIK SEKTÖRÜ KAR-ZARAR TABLOSU			
(OCAK-ŞUBAT; MİLYON TL)			
	2022	2023	Değ. (%)
TOPLAM FAİZ/KAR PAYI GELİRLERİ	142.875,9	256.439,4	79,5
Kredilerden Alınan Faizler (Kar Payları)	92.998,4	165.512,5	78,0
Takipteki Alacaklardan Alınan Faizler (Kar Payları)	1.781,6	2.916,4	63,7
Bankalardan Alınan Faizler (Gelirler)	2.905,1	6.589,0	126,8
Para Piyasası İşlemlerinden Alınan Faizler	383,5	979,4	155,4
Gerçeğe Uygun Değer Farkı K/Z Yan. Menk. Değ. Alınan Faizler	634,3	870,3	37,2
GUID Farkı Diğ. Kapsamlı Gelire Yansıtılan M. Değ.den AL Faizler	22.678,1	33.262,0	46,7
İtfa Edilmiş Maliyeti Üz. Değerlenen Menk. Değerlerden AL Faizler	18.712,3	43.060,5	130,1
Ters Repo İşlemlerinden Alınan Faizler	956,8	727,4	-24,0
Finansal Kiralama Gelirleri	331,3	1.051,7	217,5
Diğer Faiz ve Faiz Benzeri Gelirler (Diğer Gelirler)	1.494,6	1.470,2	-1,6
TOPLAM FAİZ/KAR PAYI GİDERLERİ	72.403,9	161.241,1	122,7
Mevduata Verilen Faizler (Katılım Fonlarına Ödenen Kar Payları)	46.868,0	122.418,8	161,2
Bankalara Verilen Faizler (Giderler)	6.476,9	16.728,0	158,3
Para Piyasası İşlemlerine Verilen Faizler	2.411,1	601,4	-75,1
İhraç Edilen Menkul Kıymetlere Verilen Faizler (Ödenen Kar Payları)	6.570,3	6.966,7	6,0
Repo İşlemlerine Verilen Faizler	7.910,7	5.554,1	-29,8
Finansal Kiralama Giderleri	352,2	590,4	67,6
Diğer Faiz ve Faiz Benzeri Giderler (Diğer Giderler)	1.814,7	8.381,8	361,9
NET FAİZ (KAR PAYI) GELİRİ (GİDERİ)	70.472,0	95.198,3	35,1
Takipteki Alacaklar Özel Provizyonu	7.217,3	6.513,6	-9,7
PROV.SONRASI NET FAİZ/KAR PAYI GELİRİ/GİDERİ	63.254,7	88.684,6	40,2
Toplam Faiz/Kar Payı Dışındaki Gelirler	36.089,2	89.034,5	146,7
Toplam Faiz/Kar Payı Dışındaki Giderler	50.608,3	118.380,6	133,9
Toplam Diğer/Kar Payı Dışındaki Gelirler/Giderler (Net)	2.064,5	22.735,9	1001,3
-Sermaye Piyasası İşlemleri Karları/Zararları (Net)	-18.492,8	5.697,9	-130,8
-Kambiyo Karları/Zararları (Net)	20.557,2	17.049,0	-17,1
-Olağanüstü Gelirler/Giderler (Net)	0,1	-11,0	-19017,2
VERGİ ÖNCESİ KAR/ZARAR	50.800,2	82.074,4	61,6
Vergi Provizyonu	11.801,9	16.510,6	39,9
DÖNEM NET KARI/ZARARI	38.998,3	65.563,8	68,1

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), bankacılık sektörünün Şubat 2022 dönemine ait konsolide olmayan mali göstergelerini açıkladı.

Buna göre sektör bu yıl ocak-şubat döneminde 165,5 milyar kredilerden olmak üzere toplam 256,4 milyar lira faiz geliri elde etti. Toplam faiz (/kâr payı) geliri önceki yıla göre yüzde 79,5 oranında bir artış kaydetti. Toplam faiz giderleri ise yüzde 122,7 oranında bir artışla 161,2 milyar lira oldu. Böylece sektörün “net” faiz geliri yüzde 35,1 büyüyerek 95,2 milyar lira düzeyinde gerçekleşti.

Takipteki alacaklar için ayrılan 6,5 milyar liralık provizyondan sonra net faiz geliri ise 88,7 milyar lira ile önceki yıl aynı dönemdekini yüzde 40,2 üzerinde gerçekleştirdi. Faiz dışı gelir ve giderler ile diğer nitelikteki gelir ve giderler sonucu sektörde 82,1 milyar lira ile geçen yılın ilk iki ayındakini yüzde 61,6 üzerinde bir vergi öncesi kâr oluştu.

Kambiyo geliri azaldı

Bankacılık sektörü şubatta 26,2 milyar lira net dönem kârı elde etti. Ocak ayında net kârını yüzde 108 artıran sektörün şubat ayı net kâr artışı yüzde 38’de kaldı.

Sektörün ocak-şubat dönemi net kârı geçen yılın eş dönemine göre yüzde 68,1 artışla 65,6 milyar TL düzeyinde oluştu.

Bankaların iki aylık faiz gelirleri geçen yıla göre yüzde 79,5 artarak 256,4 milyar liraya ulaşırken, faiz giderleri yüzde 122,7 büyüyerek 161,2 milyar liraya ulaştı.

Sektörün toplam aktifleri ocak-şubat döneminde yüzde 4,8 oranında 686,9 milyar lira büyüyerek 15 trilyon lirayı aştı, sermaye yeterlilik oranı ise yüzde 17,15 düzeyinde oluştu.

Diğer nitelikteki gelir-giderler kapsamında bankaların geçen yıl ilk iki ayda 20,6 milyar olan döviz işlemlerindeki net kambiyo gelirleri, bu yıl aynı dönemde yüzde 17,1 azalarak net 17 milyar liraya geriledi. Ocak-şubat döneminde ayrılan 16,5 milyar liralık vergi provizyonundan sonra bankacılık sisteminin iki aylık toplam net kârı 65 6 milyar lira düzeyinde oluştu. Sektörün net dönem kârı, geçen yılın eş dönemine göre yüzde 68,1 oranında artış kaydetti. Bankaların geçen yılın ilk iki ayındaki net dönem kârı 39 milyar lira olmuştu.

En fazla kâr artışı yabancılar da Ocak-şubat döneminde sahipliğe göre banka gurupları bazında kamu bankaları yaklaşık 13 milyar, sayıca en büyük grubu oluşturan yerli özel bankalar toplamda 25,6 milyar, yabancı bankalar ise yaklaşık 27 milyar lira net dönem kârı elde etti. Geçen yılın eş dönemine göre kamu bankalarının toplam net dönem kârı yüzde 7,9, yerli özel bankaların toplam kârı yüzde 66,7 artarken, yabancı bankaların toplam kârındaki artış yüzde 132,5'e ulaştı.

Aktif büyüklüğü 15,3 trilyon TL

BDDK verilerine göre, şubatta bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü 15 trilyon 34,4 milyar lira düzeyinde gerçekleşti. Sektörün aktif toplamı 2022 sonuna göre yüzde 4,8 oranında 686,9 milyar lira büyüdü. Ocak-şubat döneminde, sektörün en büyük aktif kalemi olan krediler yüzde 6,3 artarak 8 trilyon 55 milyar liraya, menkul değerler toplamı yüzde 6,6 yükselerek 2 trilyon 528,2 milyar liraya çıktı.

Bu dönemde, kredilerin takibe dönüşüm oranı da yüzde 1,93 düzeyinde gerçekleşti. Bankaların kaynakları içinde en büyük fon kaynağı durumunda olan mevduat, şubatta 2022 sonuna göre yüzde 6,5 artarak 9 trilyon 437,9 milyar liraya yükseldi. Aynı dönemde öz kaynak toplamı yüzde 5,8 artışla 1 trilyon 487,7 milyar liraya ulaştı. Sektörün şubat sonu itibarıyla sermaye yeterliliği standart oranı yüzde 17,15 düzeyinde gerçekleşti.

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu-İnce görüşmesinden ne çıktı

Muhalefet cephesinin büyük umut bağladığı Kılıçdaroğlu-İnce görüşmesi gerçekleşti.

Görüşme 1 saat sürdü. Doğrusu seçimlere giderken kritik bir görüşmeydi. Peki bu görüşmeden ne çıktı? Aslında Muharrem İnce bunu bir cümle ile özetledi. “Hoş geldiniz, güle güle” dedi. Muharrem İnce cumhurbaşkanı adaylığından çekilmediğini açıkladı. Bu durum iki liderin pozisyonlarını koruduklarını gösteriyordu. “Tak sepeti koluna, herkes kendi yoluna” durumu oluştu.

İki liderin açıklamasında tekrar bir araya gelineceği ya da heyetlerin görüşeceği şeklinde bir ifade yoktu. Demirel’in, “Siyasette 24 saat uzun bir süredir” dediği günlerin ötesindeyiz. Değil 24 saat, artık saatlerin önemli hale geldiği bir süreçteyiz. Ayrıca bu işin seçim takvimini ilgilendiren bir yönü var. 31 Mart’ta cumhurbaşkanı adaylarının listesi kesinleşecek.

İNCE ÇEKİLMEMEYECİK

Görünen o ki, Muharrem İnce cumhurbaşkanı adaylığından çekilmeyecek. Memleket-Partisi kendi adıyla ve logosuyla girecek. FETÖ’süyle, PKK’sıyla muhalif mahalle Muharrem İnce’yi linç etmeye devam edecek. Artık ne seçerseniz alın. Kimi bir bölen diyecek, kimi hain ilan edecek.

KILIÇDAROĞLU ÖNERİ GÖTÜRMEDİ

Kılıçdaroğlu, Halil İbrahim sofrasını genişletmek istediklerini söyledi. Ama Muharrem İnce’yi ikna edecek bir öneri ile gitmedi. Çünkü Kılıçdaroğlu hiçbir zaman Muharrem İnce’yi istemedi. Muharrem İnce’yle sorununu artık kişiselleştirdi. Sadece üzerindeki mahalle baskısını azaltmak ve bakın Muharrem İnce’ye gittim ama o gelmedi demek için görüştü. Muharrem İnce’yi bir bölen olarak göstermek için bu ziyareti yaptı.

MUHARREM İNCE'Yİ İSTEMEDİ

Kılıçdaroğlu, Muharrem İnce'yi Halil İbrahim sofrasına davet etti. Oysa İnce, ilkelerin belirlendiği masada yer almak istiyordu. Kılıçdaroğlu, Gültekin Uysal'ın, Temel Karamollaoğlu'nun, Ahmet Davutoğlu'nun, Ali Babacan'ın, Meral Akşener'in masada yer almasını ne kadar çok istiyorsa Muharrem İnce'yi de o kadar istemedi. Kemal Kılıçdaroğlu isteseydi Muharrem İnce'ye reddedemeyeceği tekliflerle giderdi. Kılıçdaroğlu isteseydi biz bugün İnce'nin çekildiğini, Memleket Partisi'nin ittifak görüşmelerine başladığını konuşuyor olurduk.

İNCE İNCE DOKUNDURDU

Muharrem İnce başından beri bunun farkındaydı. "Siyasette ittifaklar olmalıdır ama menfaat değil ilke ittifakları olmalıdır" dedi.

Adaylıktan çekilmediğini açıkladı. "Atatürk'ü tartıştırmayız" dedi. "Döne döne Köroğlu gibi mücadeleye devam ediyoruz. FETÖ'cüler, PKK'lılar, DHKP-C'liler, İŞİD'ciler ateş ediyor. Biz de onlarla döne döne mücadele etmeye devam ediyoruz" dedi.

Muharrem İnce soyismine uygun bir şekilde, ince ince dokundurdu. Kılıçdaroğlu'na "Siz Atatürk'ü tartıştırıyorsunuz, biz sizinle birlikte olmayız" dedi. Sosyal medyadan kendisine saldıranları ise terör örgütleriyle aynı kategorinin içine soktu.

SEÇİM GECESİ KONUŞULACAK

Son durum nedir? Garp cephesinde yeni bir şey yok. CHP ile Memleket Partisi arasında ittifak yok. Muharrem İnce'nin cumhurbaşkanı adaylığından çekilmesi söz konusu değil. Bu seçimde Muharrem İnce'yi tartışmaya devam edeceğiz. Ama asıl, seçim gecesi Muharrem İnce konuşulacak.

ERDOĞAN, KILIÇDAROĞLU'NU HANGİ NOKTALARDAN VURACAK

Seçimlerden önceki son grup toplantısı olması açısından bir veda toplantısıydı. Ancak milletvekili adaylıkları nedeniyle de farklı bir heyecan yaşanıyordu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasının sonunda milletvekili listelerinde önemli oranda bir değişim olacağını işaretini verdi. "Bu bir bayrak yarışıdır. Aday listesinde ismi olsun olmasın tüm arkadaşlarımızla farklı zeminlerde, görevlerde omuz omuza mücadeleye devam edeceğiz" dedi.

Grup toplantısının sonunda da milletvekilleri Erdoğan'la fotoğraf çektirdiler. Erdoğan, bakanlarla ilgili de önemli işaretler verdi. Bakanların milletvekili adayı olacaklarını açıklamıştı. Seçimden sonra kabinde de değişim olacağını söyledi.

BAKANLAR LİSTELERDE

Bu arada bakanların seçim bölgeleri de belirlenmeye çalışılıyor. Bakanların icradan gelen güçlerinden yararlanmak isteniyor. Erdoğan, büyükşehirlerde aday gösterileceklerini söylemişti. Bu arada bakanların seçim bölgeleriyle ilgili haberler çıkıyor. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy Meclis'ten ayrılırken, "Milletvekili adaylığıyla ilgili haberler çıkmış" dedim. "Sormadan, bilmeden yazıyorlar işte" diye karşılık verdi.

ESER SİYASETİ

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın grup konuşması aynı zamanda AK Parti'nin seçim kampanyasının da ipuçlarını taşıyordu. Örneğin Togg'u anlatan bir video gösterdi. Kılıçdaroğlu'nun, "Otomobil üreteceğiz diyorlar. Nerede kaldı bu?" sözlerini ekrana getirdi. Hadi Kılıçdaroğlu bunu söyledi. Temel Karamollaoğlu, Ali Babacan gibi bu işin içinden gelen insanlar bunu nasıl söyler? Togg yönetiminin yerinde olsam Kılıçdaroğlu, Babacan ve Karamollaoğlu'na birer otomobil hediye ederdim.

ŞAHLANIŞ DÖNEMİ

Erdoğan'ın Togg vurgusuna niye dikkat çektim? Erdoğan'ın seçim kampanyasında Türkiye'nin gurur projeleri önemli bir yer tutacak. Bir tarafta Keban Barajı'ndan Boğaz Köprüsü'ne, üçüncü havaalanından nükleer santrale kadar karşı çıkan bir CHP zihniyeti varken, onun karşısına ise yerli ve milli otomobilini üretmeyi başarmış, gökyüzünde Milli Muharip Uçağı, İHA'ları, SİHA'ları, denizlerde TCG Anadolu Uçak Gemisi olan bir Türkiye'nin lideri olarak çıkacak. Yeni dönemi de, "Şahlanış Dönemi" olarak isimlendirmenin altında bu yatıyor.

1+2+5 MASASI

Erdoğan konuşmasında seçim kampanyasının ipuçlarını verdi dedim ya, 6'lı Masa'ya yönelttiği eleştiriyi de o gözle izledim. "Cumhurbaşkanlığı seçiminin, cumhurbaşkanlığı yardımcılıklarının, bakanlıkların, milletvekillerinin 'Ne vereyim abime' veya 'Seç, beğen, al' mantığıyla dağıtıldığı bir işporta tezgâhına döndürülmesinden rahatsızsınız. Seçimlerde ittifak haktır ama devletin yönetim kademelerini ayağa düşürmek, at pazarlığına dönüştürmek pespayeliktir" dedi. Belli ki seçimlerde 6'lı Masa'yı 'Bugün makamları paylaşanlar yarın devleti paylaşacaklar' tezi üzerinden vuracak.

PKK-HDP DESTEĞİ

Söz konusu PKK olunca orada durmak lazım. Erdoğan, AK Parti grubunda üç video izletti. Biri PKK şeflerinin ve HDP yöneticilerinin Kılıçdaroğlu'na verdikleri desteğe ilişkin açıklamalarıydı. "Yüz yıllık Cumhuriyeti değiştireceğiz" sözleriydi. Yine belli oldu ki Erdoğan meydanlarda bunları izletip Kılıçdaroğlu'nun PKK'nın desteklediği aday olduğunu anlatacak. CHP'nin sloganı üzerinden yüklenip "Sana söz, baharlar gelecek" diyenler, bu zihniyetle ancak Kandil'e, Pensilvanya'ya, ülkemize kin ve

30.03.2023

nefretle bakan kimi başkentlere bahar getirebilir. Bunların baharı da milletimiz için kara kıştan beter bir felakettir” diye konuşması boşa değildi. Ayrıca Erdoğan’ın bir şey söylemesine gerek yok. Murat Karayılan’dan Duran Kalkan’a, Bese Hozat’tan Cemil Bayık’a kadar hepsi konuşuyor. Her gün konuşuyorlar. Kandil seçim kampanyasını çoktan başlattı.

SEÇİM BEYANNAMESİ

AK Parti’ye ilişkin izlenimlerimi bir not olarak paylaşarak bitirmek istiyorum. Çok güçlü bir seçim beyannamesi geliyor. Şimdiden 11 Nisan’daki tanıtım toplantısını merak etmeye başladım.

30 Mart 2023, Perşembe

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

14 Mayıs gecesi kaos planı yapıyorlar

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile MHP Lideri **Bahçeli**, 14 Mayıs seçim kampanyasında müzikli propaganda yapmayacaklarını ve miting düzenlemeyeceklerini açıklamışlardı. Deprem yaralarının taze olduğu düşünülerek böyle bir hassasiyet gösterilmesi çok anlamlıydı. Benzer bir hassasiyeti 7'li koalisyon masasının cumhurbaşkanı adayı **Kılıçdaroğlu**'ndan da bekliyorduk. Ama yanılmışız. CHP lideri, seçim şarkısını çoktan belirlemişti bile. Bu şarkı 2 gün önce kamuoyuyla paylaşıldı. CHP'nin "**Yine Baharlar Gelecek**" isimli seçim şarkısı duyulur duyulmaz kafaları karıştırdı.

DEPREMZEDELERE ŞARKI MI ÇALACAKSINIZ?

Keşke **Kemal** Bey, AK Parti ve MHP gibi depremzedelerin acısına biraz saygılı olsaydı ve bu seçimlerde müzik kullanmama kararı alabilseydi. Neyse kendi bileceği iş. Hatay'da, Kahramanmaraş'ta, Adıyaman'da depremzedeler kendisine gereken cevabı verir.

Sosyal medyada bu şarkıyla coğrafyamıza büyük bir kaos getiren "**Arap Baharı**"na gönderme yapıldığını düşünenler çoğunlukta. "**Arap Baharı da nereden çıktı?**" demeyin. 7'li koalisyon masası bir süredir uydurma seçim anketleriyle toplumda büyük bir beklenti oluşturdu. Açık farkla seçimi kazanacaklarına inanıyorlar. Aylardır seçimin kazanılacağı yalanıyla kandırılan insanların yaşayacağı hayal kırıklığını düşünün.

Kemal Bey'in seçimi kaybettiği kesinleşince bazı insanlar çok kolay tahrik edilebilir. Karanlık ellere gün doğar ve her türlü kaos senaryosu sahneye konulabilir. Bu konuda çok dikkatli olunmalı.

Bir de küçük hatırlatma: "**14 Mayıs gecesine kadar silahı bırakıyoruz. O gün tekrar durum değerlendirmesi yapacağız**" diyen PKK elebaşı **Bese Hozat** sizce ne demek istiyor? 14 Mayıs gecesi hangi durumu değerlendirecek?

2018'DE MUHARREM İNCE TUZAĞA DÜŞMEDİ

2018 seçimlerini unuttunuz mu? O seçim gecesi aynı kaos planları yapılmadı mı? Hatırlarsınız, 2018 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oylar sayılmış ve Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın kazandığı kesinleşmişti. TV ekranlarında ve sosyal medyada büyük bir kaos ortamı yaratılmaya çalışıldı. Seçmeni sokağa dökmek için kışkırtıcı yayınlar yapılıyordu. Ancak CHP'nin cumhurbaşkanı adayı **Muharrem İnce** bu oyuna gelmedi. "**Adam kazandı**" diyerek son noktayı koydu.

Kendisini tahrik etmeye çalışanlarla muhatap olmamak için telefonunu kapattı ve ortadan kayboldu. Toplumda kaos yaratmaya çalışanlar, **Muharrem İnce**'nin o günkü olgun tavrını hiç affetmedi.

'BUNLAR KANDİL VE PENSİLVANYA'YA BAHAR GETİRİR'

Dün AK Parti Meclis Grup toplantısında konuşan Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, CHP'nin seçim şarkısını iki cümleyle çok güzel yorumladı: "**Sana söz, baharlar gelecek diyenler, bu zihniyetle Kandil'e, Pensilvanya'ya bahar getirirler. Bunların baharı milletimiz için karakıştan beterdir. Tarihe düşmek adına ikazımızı yapıyoruz.**"

Evet, **Kılıçdaroğlu**'nun bu seçim sloganını en çok yüzünü Kandil'e ve Pensilvanya'ya dönmüş olanlar beğenmiş. Ancak boşuna heveslenmesinler. Kaos beklentisi yine boş çıkacak. 14 Mayıs'ta Kandil'e ve Pensilvanya'ya bir bahar geleceğini bekliyorsanız daha çok beklersiniz...